

N Y M B U R S K Ý

PÁBITEL

číslo 8

HLAVNÍ ÚKOL: VĚTŠÍ PROPAGACE KLUBU V TUZEMSKU I V ZAHRANIČÍ

Druhé výroční setkání v Nymburce

Již dvouleté trvání své činnosti si připomněl na výročním shromáždění v sobotu 18. listopadu Klub čtenářů Bohumila Hrabala. Sjeli se na něj do nymburského kulturního domu členové z celé republiky.

Prologem setkání bylo dopolední veřejné čtení z knih Bohumila Hrabala. Odpoledne se konala beseda s herečkou a malířkou Ivou Hüttnerovou a s ředitelem Botanické zahrady UK v Praze RNDr. Václavem Větvíčkou (viz str. 2, 3 a 4).

Ve vnitroklubovém programu seznámila výkonná jednatelka Milada Hakenová přítomné s činností Klubu čtenářů Bohumila Hrabala za uplynulý rok (viz úvodní článek Nymburského pábitele č. 7). Jiří Černý, Jan Řehounek a František Sýkora hovořili o mezinárodní prezentaci ve Vídni, v německém Neuruppinu a na Regioutouru v Brně. Řada diskutujících ocenila aktivity klubu, především pak velmi pozitivně hodnotili Hrabalovo Kersko či společnou návštěvu představení Obsluhoval jsem anglického krále v Národním divadle.

Poté si členové klubu zvolili nové představenstvo. V jeho čele zůstala i nadále výkonná tajemnice Milada Hakenová, ředitelka Městské knihovny v Nymburce, čestným předsedou je starosta města Nymburka a člen zastupitelstva Středočeského kraje Ladislav Kutík. Členy představenstva jsou osvědčení ing. Jiří Černý, vedoucí odboru školství a kultury MěÚ Nymburk, Dr. Radko Pytlík, literární vědec a spisovatel, Helena Liptáková, zástupkyně ředitelky Městské knihovny v Nymburce, ing. Pavel Benák, ředitel „postřižinského“ Pivovaru Nymburk, a za odstoupivšího Tomáše Mazala byl nově zvolen František Sýkora, vedoucí Vlastivědného muzea v Nymburce, jež je zároveň sídlem stále expozice Bohumila Hrabala. V čele redakční rady klubového zpravodaje Nymburský pábítel zůstává Jan Řehounek, publicista. Pomáhat mu budou Jindra Tučková, jež pečuje o Literární kabinet Bohumila Hrabala v Městské

knihovně v Nymburce, Jana Křížová, ředitelka Městského kulturního střediska v Nymburce a Alena Vávrová, básnířka z Františkových Lázní.

Stanovy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala zůstávají platné tak, jak byly přijaty na ustavujícím shromáždění 21. listopadu 1998.

Jitka Tichá, Jiří Černý, Milan Čejka, František Sýkora a Milada Hakenová vám všem, milí členové Klubu čtenářů Bohumila Hrabala, připíjejí Boganem do roku 2001 i do nového tisíciletí.

Živá diskuse se rozvinula nad problémem propagace klubu. Václav Vorlíček reagoval na poznámku v minulém čísle Nymburského pábitele, že „jsme si bláhově mysleli, že budeme mít tisíce členů, ale toto očekávání se nesplnilo. Nepodařilo se nám klub asi náležitě zpopularizovat. Měli bychom pro to udělat každý především v místě svého bydliště, co je v našich možnostech,“ dal určitý námět. Ing. Černý oznámil, že se připravuje vydání dalšího barevného turisticko - propagačního tiskového materiálu. Bude to pozvání do Nymburka a do Kerska s

popisem tras (pěších, cyklistických i pro motoristy) spojujících tato dvě místa. Bude k dispozici na jarním setkání v Kersku.

Pro propagaci činnosti bude jistě vhodné využít i všechny následující akce. Z těch nejbližších, které mají již konkrétní podobu, je Hrabalovo Kersko, jež je plánováno na sobotu 26. května 2001 a jarní návštěva divadelního představení Hlučná samota Divadla Bez zá-

bradlí v Hálkově divadle v Nymburce. Bude-li zájem členů, uspořádáme zájezd do restaurace U Tygra v Praze, kde by se uskutečnila beseda s někdejšími spolustolovnicí Bohumila Hrabala „pod malými parohy“.

Doktor Pytlík upozornil, že v roce 2002 má být ve Francii jakýsi festival či dny české kultury. „Bylo by dobré vejít v kontakt s ministerstvy zahraničí a

kultury a předat jim náměty, jak propagovat ve Francii Hrabala, samozřejmě v souvislosti s Nymburkem, Klubem čtenářů Bohumila Hrabala a stálou expozicí v muzeu. Je správné propagovat je na regionální a vnitrostátní úrovni, ale je třeba myslet na ohlas Hrabalova díla v zahraničí,“ prohlásil.

Jako hlavní úkol do další činnosti si tedy členové klubu předsevzali jeho větší propagaci v tuzemsku i v zahraničí. A na to si připili výborným Boganem - novým třináctistupňovým pivem z produkce „postřižinského“ Pivovaru Nymburk.

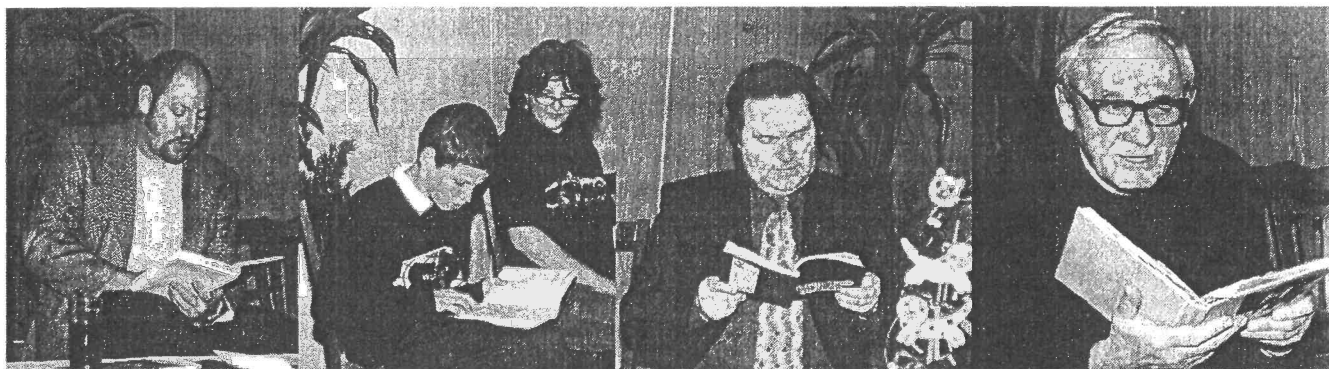
Příjemné setkání bezvadných lidí

Doprovodný program výročního setkání členů Klubu čtenářů Bohumila Hrabala začal v příjemném prostředí kavárny kulturního domu Městského kulturního střediska v Nymburce jakýmsi prologem - dopoledním non stop čtením z knih Bohumila Hrabala.

Zahájil ho Jan Řehounek jednou kapitolou z knihy „Já si vzpomínám jen a jen na slunečné dny“. Pokračoval Tomáš Březina z nymburského Divadla hudby s příjezdem Pepina do nymburského pivovaru z „Postřižín“. Miloslav Váchal z Plzně si připravil veselé příhody s Francinovým montováním z povídky „Škodovka čtyřistatřicítka“. Původní vydání

„Poupat“, které šlo po zásahu cenzury do stoupy, ale přeci jen se podařilo část výtisků zachránit, zvolili Václav Vorlíček z České Lípy a Dr. Radko Pytlík. Ten řekl, že tato knížka dokumentuje přerod autora od surrealistického básníka ve spisovatele, který má zvláštní schopnost vbourat se do reality pomocí excentrické situace. „Tam jsou ty kořeny jeho zázrač-

ného vidění,“ je přesvědčen. Richard Hašek vybral knihu příznačnou k předchozímu dni 17. listopadu, v němž jsme oslavili státní svátek Dne boje studentů za svobodu a demokracii, „Listopadový uragán“. Alena Vávrová z Františkových Lázní se svým synem Jonášem naladili smutnou atmosféru, podtrženou ještě Jonášovým tklivým klarinetem, s povídkou ...nejkrásnější oči z Krasosmutnějí. Závěrečnou tečku udělal opět Jan Řehounek, a to odstavcem o poslání literátů ze souboru esejí „Proč píšu“.

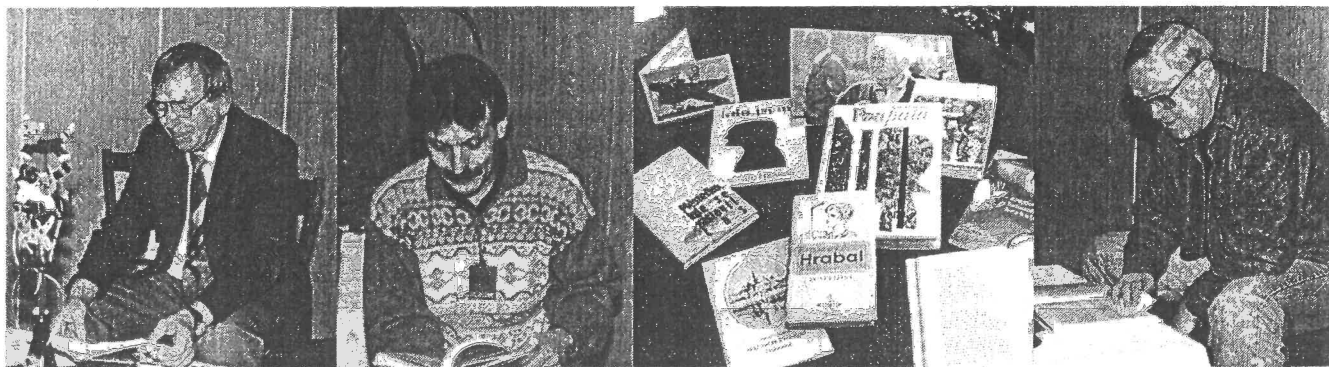

Tomáš Březina

Jonáš a Alena od Františka

Richard Hašek s kočičkami

Doktor Radko Pytlík

Miloslav Váchal z Plzně

Honza Řehounek

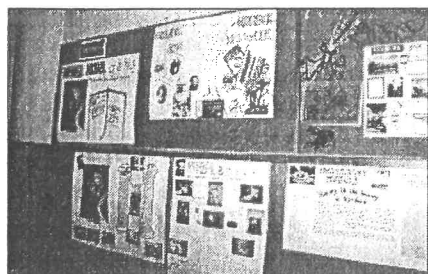
Vašek Vorlíček a Poupata

PROGRAM EU SOCRATES VE ZDRAVOTNÍ ŠKOLE

Bohumil Hrabal zaujal budoucí sestřičky

Všem přítomným byla k dispozici k prohlédnutí alba s fotodokumentací všech akcí klubu. Na stěně kavárny byly vystaveny plakáty s tematikou života a tvorby Bohumila Hrabala, zpracované studenty Střední zdravotní školy v Nymburce.

Profesorka této školy Libuše Kolářová

Plakáty s Hrabalem ve zdravotní škole

pohovořila o vzdělávacím programu Evropské unie Socrates, v jehož rámci studenti školy zpracovávají projekt týkající se regionálně působících spisovatelů, mezi nimiž nemůže chybět Bohumil Hrabal. Studenti se seznamují s osobností spisovatele, s jeho dílem i všemi souvislostmi a pak zpracovávají v angličtině písemné práce na toto téma a výtvarně pojaté plakáty. „Někteří z nich si začínají uvědomovat, že spisovatel není jen kapitola v učebnici nebo výkladu ve třídě, ale je to živoucí osobnost, která jim má co říct. Problém mladé generace je, že málo čte. S uspokojením mohu konstatovat, že se aktivity projektu Socrates staly pro mnohé studenty podnětem k tomu, že začali Hrabala číst,“ řekla paní Kolářová.

VÝSTAVA NA SCHODECH

Již druhý rok probíhá mezinárodní spolupráce mezi SZŠ v Nymburce a středními školami v německém Halternu, waleském Wrexhamu a španělské Pontevedře. Studenti si pro projekt v rámci programu Socrates zvolili zaměření na kulturní tradice svých měst, v jejichž rámci je rovněž prostor pro literaturu regionu a její osobnosti. Nymburští studenti zvolili zcela právem Bohumila Hrabala. U příležitosti návštěvy delegací všech spolupracujících škol v závěru října v Nymburce, uspořádali na schodišti školy výstavu o Bohumilu Hrabalovi z materiálů zapůjčených nymburským muzeem.

- řeh -

Dopis panu Hrabalovi

Milý pane Hrabale! Když jsem už nemám pokolikáté shlédli filmové zpracování vašich Sněžekových slavností a když jsem si je, připravuje se na dnešní Dobré jitro, znovu a znovu pročítal, uvěřil jsem, že všechny vaše postavy jsou pravdivé. Jak jste se musel vrátit do krajiny svého mládí, abyste pokorně žil v lese s lidmi a prostředím, abyste se dobral tvůrčivosti matečnického louhu, z kterého tryská život, jak jste se naučil od krajiny a lidí, že mají silnější náboj poezie než vy, že dovedou na sebe nastražit bystřejší pasťi grotesky než vy a že tedy příroda a lidé jsou pravdivější vás.

Jak jsem si byl vypůjčil z vašeho vlastního vyznání ve Sněžkách. Jen postava pana Metka - Míši, ve filmu tak nádherně dotazena panem Hanzlíkem až na hranice možného, mi přišla smyšlená. Přišlo mi, že je to kompozice více lidských osudů a vlastností nereálná, nesamostatná, přestože oblíbené úsloví páně Metkovo, vaše a Hanzlíkovo zlidovělo a slyším ho denně: Nekupte to, když je to tak laciný! Ona nereálná absurdnost nakupovací či sběratelské vášně páně Metkovy ale byla ve mně vyvrácena nedávno, v půli července, to jsem zjistil, že pan Metek ještě skutečně žije, třebaže se jmenuje úplně jinak. Dokonce žil v mé přízni, v přibuzenstvu. Nemá k dispozici kerskou chaloupku se zahradou, ale běžný panelákový byt na Jižním Městě. A měl stohy gramofonových desek, sedmdesátosmiček na tvrdou ocelovou jehlu s Písni práce, Internacionálou, ale i s Kmočovými pochody. Každá stála, považte, jednu korunu! A ruksáčky tam měl, mnoho ruksáčků, každý po čtyřech, a navíc je tam obrovská kameninová roura, ta kanalizační, snad čtyřicet nebo padesát centimetrů silná a přes metr dlouhá za pouhých třicet korun. No nekupte to, když je to tak laciný!"

O Bílé hůře

Kdysi bývaly u nás lesy čisté a uklizené, přestože bylo přísně zakázáno hrabat v lese stelivo. A stejně tak býval každý příkop, česky pangejt, pečlivě vyžínán, vysekáván. To si je tehdejší králikáři propachtovali, ovšem dřív, než vzrostl automobilismus natolik, že se až do novin dostalo, že vlastně ta tráva v příkopě je plná olova, a to že nejdřív sežerou králíci a králíky zase my. A v lese? Kdo by se sbíral s chrastím, když vám přivezou uhlí až pod nos a někdy už ani to nemusíte ukládat, stačí otevřít troubu a plyn už syčí z trouby ven, jak zpívá Lucie Bílá.

Stejný přínos mělo čtyřicet let socialismu i pro nás, co se zabýváme tak nicotnou a malichernou věcí, jako jsou plané růže. Kam se nedalo vjet kombajnem, tam se nechal úhor, a kde vznikl úhor, tam byly za pár let růže, jako u té Růženky Šípkovic. Jeden takový úhor byl i na této Bílé Hůrce.

Bílá Hůra není malá Bílá hora, to je takové opukové či jaké bradlo, bradýlko, kopeček nad Přerovem nad Labem, od severu chlupatý lesem, k jihu otevře-

Část účastníků odpolední besedy.

ny teplému slunci. Vysoký je, považte, 237 metrů, a to samé by se dalo říct o nedaleké Semické hůře.

Když se nechcete prodírat botanikou a jejími spisy, otevřete si pana Hrabala. To je učebnice člověčiny i botaniky. Jen si to poslechněte: „Na tý hůrce, který se říká Semická, tam kvetou na podzim stov-

ky, tisíce hořečků brvitých a žlutých jestřábníků, traktory je drtí každé den pneumatikama, ale je jich tam čím dál víc. Když přejdete na druhou hůrku, Bílou, nad Přerovem, tak tam zase, no to se podržte, tam je pole, kde roste divokej asparágus, ano, asparágus, špargl! A víte vůbec, že z borovic kerskýho polesí jsou parádní fošny v krásný barvě medu, který stářím jde do červena? A víte, že za starých časů se kerský borovice plavily až do Hamburku? A víte, že z kerskejch dubů se za starých časů dělaly hřídele do větrnejch mlejníků v Holandsku? A víte, že z kerskejch modřínů se dělaly dřív stěžáry na koráby? Víte, že Labišťata jsou mrtvý ramena Labe a v nich kvete bílý leknín a stulík? A když pojedete na druhou stranu řeky, tak tam jsou staletý duby a jeden je tak vykotlanej, že se tam před bouřkou schová dvacet i třicet lidí? A já tam rád chodím a tančím na jaře a někdy i teď. Víte, že v minulým století byl tady takovej krásnej zvyk, že lidé na jaře vyšli pod ty starý duby a dívky za zvuků hudby se zdobily sněženkami a pak tančily pod těmi starými dubisky.

Slyšíte a vidíte to před sebou? Toto jsou slavnosti sněženek. To je tohle Polabí, tenhle kus Zlatého prutu země České.“

Otázky kladl a odpovědi zaznamenal Jan Řehounek.

ÚSPĚCH PIVA S HRBALOVÝM PORTRÉTEM

Třetí místo v Ceně sládků

Pivo s portrétem Bohumila Hrabala na etiketě se dočkalo významného ocenění. Po Pivexu v druhé nejprestižnější soutěži o Cenu českých sládků, kterou organizuje „notoricky známý list zemí Koruny české“ Pivní kurýr, získal Pivovar Nymburk 3. cenu za Postržižinské pivo speciál „Bogan“.

„Je to v posledních letech, po čtvrtém místě na Pivexu v roce 1998, náš největší úspěch. Prosadit se mezi šestatřiceti značkami, to je skvělé!“ řekl nám s neskrývanou radostí ředitel pivovaru ing. Pavel Benák.

Kromě třetího místa za Bogana si 14. prosince v Pivovaru U Fleků přebíral ještě ocenění za šesté místo za Postržižinskou desítku a osmé místo za dvanáctku.

Že je třináctka Bogan dobrá, poznali okamžitě i konzumenti, prodává se velmi dobře. Rovněž její cena je mezi konkurenčními dvanáctkami srovnatelná a nižší nežli u velkých

známých značek. „Postržižinské pivo speciál - Bogan zařazujeme do naší běžné nabídky, tedy i pro export,“ dodal ing. Benák.

- řeh -

PIVO PRO FAJNŠMEKRY

SVĚTLÝ SPECIÁL
v lahvích i sudech
obsah alkoholu 5,5 % obj.

13°

Hrabalovo pivečko v každý čas, správně osvěží vás.

Pivovar Nymburk s.r.o., Pražská 581, 288 25 Nymburk
tel.: 0325/51 45 81; expedice: 0325/51 28 23

Hosté: Iva Hüttnerová a Václav Větvíčka

Hlavním doprovodným programem se stala beseda s velmi milými hosty - s herečkou a malířkou Ivou Hüttnerovou a ředitelem Botanické zahrady Univerzity Karlovy v Praze RNDr. Václavem Větvíčkou, kterou jsem měl to potěšení moderovat.

Jak jste se, paní Hüttnerová, dostala k Hrabalovi a jaké máte vzpomínky na svého divadelního strýce Pepina? Tedy úplně prvního Pepina na divadle...

„Toho mého Pepina nejvíc proslavil sám pan Hrabal, protože ho velmi chválil a všichni mi to strašně záviděli. Nejzajímavější ale je, že on to představení nikdy neviděl.

Já jsem si přinesla výstřižek, v němž se to objasňuje. Tam se pana Hrabala ptají: „Která vaše hra se vám na divadle nejvíc líbila?“ A on odpovídá: „Postřižiny a Postpostřižiny v Rubínu. Fantastická, kromě paní Hadrbolecové, byla ta dívka, která hrála

strýce Pepina. Tohle divadlo považují za nejlepší adaptaci svých textů, i když jsem ani na jednom představení nebyl. Báť jsem se, že bych omdlel. Je to o mých rodičích a příbuzném, třeba jsem někde přestřelil a porušil povinnou pletu a báť ho, křísili by mě. Ovšem Jiří Menzel přišel a povídá: „Viděl jste ty Postřižiny?“ „Neviděl.“ „To se na to musíte jít podívat, to je poezie. Jak jinak? Ten Potužil, to je hlavička. Upřímně na to žálím, to bych neudělal ani já a to už je co říct!“ nařikal Jirka Menzel a já jsem věděl, že to v tom Rubínu je jednička. Hüttnerová se jmenuje ta dívka, co hraje strýce Pepina. To je krásný, že mám takovou paměť, vidíte?“

To je vlastně takové přiznání, že to pan Hrabal všude říkal, že jsem byla nejlepší. Ale nikdy v tom Rubínu nebyl, protože kdyby tam přišel, tak to zase bych já ze sebe nevydala ani hlásek a asi by křísili mě. Ale bylo to pro mne nejmilovanější představení.“

Jak jste se vyrovnala s tím hrát chlapa?

„Moje štěstí bylo, že jsem se trefila do toho humoru. Každý si totiž Pepina představuje z čety nějak jinak. Pro někoho by byl ideálním Pepinem pan Menšík, postava Jardy Hanzlíka hodně lidí zklamala, jiní z něj byli nadšení. Tím, že já byla ženská, museli všichni ubrat z té konkrétní představy. Ale já jsem ni-

jak nepředstírala, že jsem chlap, měla jsem docela přiléhavé tričko, nijak jsem netajila, že jsem žena. A právě proto to bylo tak zvláštní.“

Představení jsem viděl a řekl bych, že právě to a navíc na absurdním místě, na barelech, přesně vystihovalo

Václav Větvíčka, Iva Hüttnerová a Honza Řehounek na snímku Jiřího Černého.

Hrabalova ducha, jeho pábitelství...

„Ono to bylo i značně fyzicky náročné. Hráli jsme to v tom malém sklepním prostoru divadélka Rubín a hodně jsme pracovali s divadelní iluzí. Tu slavnou scénu na komíně jsme vlastně hráli na třech na sobě postavených plechových barelech, zespu nasvícených, takže to vypadalo, že jsme ještě výš, než ve skutečnosti. Ty barely jsme si se Zdenou Hadrbolecovou nejprve musely na sebe nastavět a pak jsme na ně lezly, aniž byly nějak zajištěné. Kdyby některá z nás udělala chybný pohyb, tak by se to celé zřítilo, zvláště když si nahoře Zdenička sedala a já stála ze strany na té obruči.“

Kolikrát se to představení hrálo?

„Sto šedesát dva repríz to mělo, což je opravdu hodně, stodvašedesátkrát jsme byly v ohrožení života.“

Vy jste nikdy nezatoužila se s panem Hrabalem setkat?

„Já jsem strašně toužila celý život se s panem Hrabalem sejít, to byl můj veliký sen. Pak jsem namalovala nějaké obrázky a udělala grafiku z Postřižin a všichni mi říkali: Tak to tomu panu Hrabalovi ukaž! Zdena Hadrbolecová mne za ním posílala, ale já se pořád hrozně styděla. Už jsem to pak měla vymyšlený, že vezmu tu grafiku a zajdu k Tygrovovi a dám mu ji. Ale stále jsem to odkládala, až mi pan Hrabal umřel.“

Před chvílí jsme se na tu grafiku

dívali v muzeu, děkujeme za ni! Je krásná. Jsou pro vás Hrabalovské motivy stále živé?

„Právě teď dělám v televizi jeden z pořadů Domáci štěstí - o vlasech. A hned jsem si vzpomněla na ten krásný text, kdy Maryška přijde k Boďovi Červinkovi do oficíny a řekne mu, že chce ostříhat vlasy. A on na to: „Tenhle zbytek starého Rakouska? Tohleto: Já Anna Czilágová, naroze-

ná v Karlovicích na Moravě? Nikdy!“ A tak jsem si říkala, že není krásnější popis té doby. A když jsem začala znova po čase hledat v tom textu, tak jsem opět viděla, že každý odstavec je výtvarně lákavý, jen to namalovat. Určitě se k tomu vrátím. Abych panu Hrabalovi ukázala, že jsem na něj nezapomněla.“

Jaký je váš vztah k Hrabalovi, pane doktore Větvíčko? A jak jste se k němu dostal?

„Jedině přes písmeňka. Začalo to v první třídě, před první třídou jsem čist neuměl, a když jsem se naučil čist, tak jsem se později přirozenou cestou dobabral i k panu Hrabalovi.“

Já mám tu naši literární obec rozškaltulovanou podle toho, jak spisovatelé nakládají s řečí, která nám byla předky svěřena. V kategorii Karel Čapek, Ota Pavel, Franta Nepil je tím čtvrtým, d'Artagnanem, Bohumil Hrabal, aniž bych mezi nimi stanovoval jakékoliv pořadí. Mě uchvacuje dikce pana Hrabala, jeho úžasná a zároveň poetická popisnost.“

Rekněte nám, co je pro vás z Hrabala nejhezčí, kterou knihu preferujete?

„Já bych to nevázal na jednotlivá literární díla. Mě fascinuje ten způsob vidění a psaní, ty nepředstavitelně dlouhé věty, kdy každá by mohla stát samostatně a přesto nestojí - a jdou za sebou tak, jak teče skutečný život.“

Setkali jste se někdy?

„Když jsem byl tady uváděn jako přítel pana Hrabala, zděsil jsem se, neboť my jsme se nikdy nepotkali. Takže jenom přes ty písmeňka. A tak jsem vyhrabal nějaké texty z rozhlasového Dobrého jitra vyslaného na začátku srpna. Takže si dovolím vám nějaký ten Hrabalo - Větvíčkův text zadeklamovat.“

Na Hrabala vzpomínal Stanislav Vávra

„Všechny knihy jsou ve vazbě, a tak se na ně může vyhlásit amnestie,“ komentoval pan Tomáš Mazal opatření Městské knihovny v Nymburce, kdy v rámci Týdne knihoven mohli „hříšníci“ vrátit knihy, u nichž jim prošla stanovená doba výpůjčky, bez pokuty.

Program letošního Týdne knihoven v Nymburce byl z velké části zaměřen na osobnost spisovatele Bohumila Hrabala. Začal přednáškou Tomáše Mazala o spisovateli Bohumilu Hrabalovi pro studenty gymnázia a zdravotní školy, v podvečer k sobě ještě přizval pana Stanislava Vávru a zavzpomínali na Hrabala a okruh jeho přátel z padesátých let. Zájemci měli rovněž k dispozici celý fond Literárního kabinetu Bohumila Hrabala a fotodokumentaci z akcí Klubu čtenářů Bohumila Hrabala.

Zaznamenali jsme několik postřehů z besedy s panem Stanislavem Vávrou.

V roce 1950 se Bohumil Hrabal přestěhoval z Nymburka do Libně, do místnosti, kde dříve bývala dílna, v domě Na Hrázi. Velmi brzy našel mezi zdejšími obyvateli řadu přátel, začali však k němu chodit i kumštýři. Mezi prvními byli grafik Vladimír Boudník a básník Egon Bondy - začala vznikat legenda něžných barbarů.

„Tehdy se lidé nemohli setkávat svobodně. Na jedné straně byla oficiální kultura poznamenaná nástupem socialismu a na straně druhé byli lidé, kteří si žili svým životem, jenž si vytvořili.

A nutně musela přijít chvíle, kdy na sebe narazili. A tak i já jsem se jednou potkal ve Františkovské zahradě s Bohumilem Hrabalem a za pár dní ho navštívil v Libni,“ začal své vzpomínky pan Stanislav Vávra, jeden z „básníků periferie“ padesátých let.

„Sedávali jsme na starém otomanu a kolem stolu a debatovali jsme o psaní, literatuře, umění, filosofii a pili kafe a pivo. Bylo to v době, kdy se Hrabal definitivně rozcházel se surrealismem a hledal novou formu pro své psaní. Již tehdy se systematicky připravoval na pozdější dráhu spisovatele a spoustu povídek, které pak vycházely až za deset patnáct let, měl napsaných v šuplíku. Později, když už tu bydlela Pipsi, se z toho staly ony pověstné „svatby v domě“, kdy doktor vařil a přicházeli Marysko, Hiršal, Kocián a další. To jsme si předčítali texty, většinou svoje, ale také například rukopisy Škvoreckého, a hlavně Hrabalovy. On sledoval, co to s námi udělá, jak budeme reagovat a při sebemenším náznaku oprávněných výhrad ty texty přepisoval, mnohdy i mnohokrát. Byl k sobě nemilosrdný. Byl geniální svojí pamětí, v tom, jak uměl naslouchat a pozorovat, v užívání jazy-

ka. Není pravda, že si sedl a jakýmsi osvícením shůry začal psát. On nejprve velmi dlouho nosil v hlavě příběh a ten neustále doplňoval odposlechnutými příhodami a teprve, když byl přesvědčen, že je dostatečně rozvinutý, košatý, tak si sedl k psacímu stroji a doslova ho vychrlil na papír.“

Účastníci besedy - většinou členové Klubu čtenářů Bohumila Hrabala, si z besedy odnášeli velmi zajímavé poznatky o neoficiálním uměleckém prostředí Prahy padesátých let. „Bylo to něco jiného nežli underground v letech šedesátých. Oni byli v opozici vůči státní kulturní politice, my jsme stáli mimo společnost, protože nás nezajímala,“ vymezil sebe a své přátele Stanislav Vávra.

- řeh -

Fakta o Klubu

Do Klubu čtenářů B. H. se přihlásilo 135 lidí, z tohoto počtu máme ovšem k 1. 12. 2000 jen 96 platících. Nejvzdálenější členové jsou z Norska, dále máme kolektiv členů z Maďarska a jednotlivce z Německa a Polska.

V roce 1999 se začal v Městské knihovně v Nymburce budovat Literární kabinet Bohumila Hrabala. V současné době má 73 titulů a textů B. H. a 27 biografií a rozborů jeho díla. K dispozici je i bibliofilie článků a recenzí. Některé články v plném znění.

Z posledních zajímavých přírůstků lze jmenovat: Buďte tak hodná, vytáhněte rolety! (Výběr z milostné korespondence), Underground (Kapitoly o českém literárním undergroundu), Slovo a ticho (Eseje o české literatuře a autorech), Melancholie a vzdor (Eseje o moderní české literatuře), Řehounek J.: Bohumil Hrabal a jeho městečko, kde se (bohužel) nezastavil čas, Solovjev J.: OkaMžiky s Hrabalem (Známé i méně známé fotografie s textem), Naše Kersko (Neperiodický zpravodaj), Další břehy (Festival divadla, filmu a poezie, ale především všech „Něžných barbarů“ - Opava), Hlinka J.: Nevyjasněná úmrtí II., Pytlík R.: Koridor smrti Bohumila Hrabala a jiné záhady, Pytlík R.: Fenomenologie humoru.

Videokazety Skřivánci na niti, Perličky na dně, Slavnosti sněženek, Ostře sledované vlaky, Postřižiny, Příliš hlučná samota, Něžný barbar, si mohou členové vypůjčit.

M. Hakenová

V rožďalovické Galerii Melantrich vystavovala v říjnu spolu s loutkářem Jaroslavem Kolodějem malířka Iva Hüttnerová.

Když si před lety zahrála v pražském Rubínu postavu Pepina v Postřižinách, už tehdy se zamilovala do tvorby Bohumila Hrabala. A tak ani v Rožďalovicích nechyběl půvabný obrázek Pábitelů vznášející se nad pivovárkem. A paní Iva podepisovala svým příznivcům zakoupené pohlednice se svými milými figurkami v malé místnosti, kde byla souběžně nainstalována expozice nymburského Hrabalova muzea a milovaný Mistr tam byl prostřednictvím fotografií na stěnách s námi.

NAPSALI O BOHUMILU HRABALOVĚ

(z knih vybrala Hana Čechová)

„... Chtěl. Chtěl malovat krev. Krev, která vše. Chtěl vyprávět o vesmírném a touhyplném světě. Chtěl zachytit šelest motýlích křídel. Chtěl sledovat po obloze bloudící paprsek. Chtěl se vetřít v šepot milenců. Chtěl být svědkem zrodu života v lůně matky. Chtěl se s dětmi učit číst. Chtěl se chvět teplem doteků. Chtěl se bát ostří skalpelů. Chtěl pozorovat opilce ze dna sklenky. Chtěl se smát s ptačím tryllem. Chtěl plakat se svedenou dívkou. Chtěl se dívat, jak plaše rozkvétá mák. Chtěl se zvony odbíjet čas. Chtěl s květinami vítat ranní slunce. Chtěl s dravci o život se prát. Chtěl poznat, jak roste vlas. Chtěl, Bože, co všechno chtěl. Dozněly tóny Měsíční sonáty. Pomalu a snivě schází po schodech k východu...“

Toto krásné vyznání o Bohumilu Hrabalovi napsal v knize Snovidění Stanislav Vávra. Podle autora jsou to snové vzpomínky na skutečné události. V povídce Nemrznoucí směs se v textu objevují Doktor - Bohumil Hrabal a Pepín - Josef Hrabal.

Stanislav Vávra: Snovidění, Pražská imaginace, 1992.

Jiří Kolář napsal originální korespondenční deník - vznikl z každodenního zasílání pohlednic manželce z Paříže. Když jí československé úřady povolily do Paříže se vrátit, neopustil Jiří Kolář každodenní rituál (deníkovou formu objevenou ve vynuceném odloučení) a od března 1985 do roku 1987 psal dál

Kutnohorští učitelé v muzeu

Dvacátého října přijela do nymburského muzea skupina mladých učitelů z Kutné Hory. Jejich zájmem byl Bohumil Hrabal. Prohlédli si stálou expozici a s velkým zájmem vyslechli zasvěcenou přednášku pracovníka muzea Mgr. Fojtíka. Z diskuse jednotlivých účastníků bylo jasné, že Hrabala znají, jejich vedoucí PhDr. Kupcová hovořila o jeho díle naprosto zasvěceně a dokázala ho rozebrat do velké hloubky. Dalším jejich cílem bylo Kersko, zastavili se i u spisovatelova hrobu v Hradištku.

„Díky za výborný výklad. Toto muzeum budeme dál propagovat. Za výpravu třiceti kutnohorských učitelů dr. Helena Kupcová,“ je zapsáno v náležitě knize muzea. - řeh -

každý den pohlednici z Paříže do Paříže. Na některých pohlednicích se objevuje jméno Bohouš. Tím je Bohumil Hrabal.

10. 5. 85

Volal Hrabal, že už je z „mrtvičky“ venku, začal rovnou, do čeho se dal a co by chtěl udělat. Dorazit „Boudníka“, rozrazit román „rozhořčen“ a prózu bez interpunkce. Podle slov je ve své kůži, co dělá v Norimberku, nevím...

13. 5. 85

... Jak vidíš, Bohouš poslal z Norimberka tři

fotky, na rubu jedné z nich píše: Milý Jirko, ještě jednou zdravím a děkuji za vše, co jsem od tebe získal a co jsem se naučil. Dobře, že já jsem zůstal doma, já já já..., protože jen jazyk a události mi daly to, co ty. Tvůj Bohouš.

... byly s ním (s Hrabalem) dobré chvíle a dal mně víc, než si myslil.

24. 12. 85

Když byl na nucené „zkušené“ v kladenských hutích Bohumil Hrabal, přinesl mi půl aktovky malých železných, lisovaných křucifixů. Říkal, že jich přivezli na skládku vagon a že to s ním, jak říkal, praštilo o zem.

29. 8. 86

... Jsem příliš plný zpráv o novém rukopisu Bohumila Hrabala, bohužel také o svěrací kazajce policie, snad to nějak přežije, pro něho je ostré sledování to nejhorší, neumí žít bez lidí kolem sebe, bez ozvěny, třeba pivní, nikdo z nás si neuměl sypat sůl do vnitřních ran jako on, nikdo z nás se neuměl vypořádat s její palčivostí a tančit přitom na žhavém uhlí života...

21. 9. 86

... To, že se (Bohouš) vyrovnal s časem, který mu naplival do tváře, je ohromné, ale to přeci musel udělat a nevidím na tom nic ohromujícího...

23. 9. 86

Celý večer jsem proplaval v Bohumilových „Prolukách“, chvíli jsem plaval naznak, pár stránek motýlka nebo pod vodou čubičku... Už začátek byl na mě příliš mazlavý zdobnělinami, mimo rukojmí, jako je Marysko, Boudník, Böll, jsou jména ostatních známých lidí jen kobyly na hoblovačkách natřených na zeleno a srpnové události udělal na kole...

Je otravován policií proto, že na vlajku socialismu nesmí padnout ani stín,

cožpak se do ní vysmrkat. Četl jsem zběžně a často jsem se zasmál, ale Bohoušova sláva na mě čouhala z každé kapitoly. Asi jsem čekal příliš, chce tam žít a ví, co by ho čekalo, kdyby si s vlažečkou, praporečkem socialismu místo nosu utřel zadek...

28. 11. 86

... K včerejší podvečerní rozmluvě: Když se Hrabal zaklíná Joycem, je to stejně trapné, jako když Kundera koketuje s Kafkou, ale to mě nezajímá. Kundera plave ve stejných škraloupech, jako plaval, a Bohouš

je vůl, že ho přerůstá vlastní křoví a on si v něm pěstuje králíky...

Jiří Kolář: Psáno na pohlednici II., Nakladatelství Ladislav Horáček - Pásek, Litomyšl, 2000.

Když nakladatelství Mladá fronta ještě šéfoval Vladimír Pistorius, rozhodl se vydávat řadu nejslavnějších děl Bohumila Hrabala. Letos zjara Pistorius ve Frontě nedobrovolně položil funkci, přešel do Paseky a přenesl tam i svůj hrabalovský projekt. Ovšem nové vedení MF v Hrabalovi rovněž pokračuje. Takže na pultech se objevují autorovy knihy v téže formátu, v téže grafické úpravě (Luboše Drtiny, který využívá ilustrací Jana J. Šafránka), ale od dvou nakladatelství. Naštěstí tato dvojkojnost zůstává pouhou kuriozitou, hrabalovský projekt se edičně nedrolí - právě díky totožné podobě svazků, ale i díky jejich stejně kvalitní textové přípravě.

Josef Chuchma: O faktech a o pověsti, glosář, deník MF Dnes, 1. listopad 2000.

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Nymburský pábitel č. 8 - 15. prosince 2000. Registrace: MK ČR E 10887. Vydavatel: Městská knihovna, Palackého 1749, 288 02 Nymburk, tel. 0325/512723. Šéfredaktor: Jan Řehounek, tel. 0603/238523. Vydavatelský servis zajišťuje: redakce týdeníku Polabské listy v Nymburce, nám. Přemyslovců 171, 288 02 Nymburk. Tiskne: Tiskárna Jiří Blecha, Nymburk.

Pro členy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala zdarma, volně prodejně výstisky 10 Kč. Náklad 260 ks.